

Ilija Ujević, Dokonice. Slike i priče iz Dalmatinskoga Zagorja. Zab. knj. „Mat. Hrv.“ — U Zagrebu, 1906.

Istra, Dalmacija, Bosna, tod je v novejšem času posebno priljubljeno nabi-rališče beletristne snovi v hrvaškem slovstvu. Tu so odnošaji in ljudje, često in dokaj oddaljeni od nivelujočega toka evropske kulture, zato zanimivi za kulturnika. Spisi, zgrajeni iz ondote snovi, so navadno le za povolico beletristni, a za polovico so folkloristni. Ako je snov ovita v poezijo, so taka dela prav užitna, samo da je kot snov treba donášati le to, kar je domače v dotičnem kraju.

V Ujevićevo zbirko 15 „slik“ so presajeni izreki iz življenja v dalmatinskem Zagorju, in sicer v razmeroma premožnem Imotskem okraju. To je treba pripomniti, ker bi se nam sicer res čudno zdelo, kako nam more Marušić v „Liječnikovih zapisih“, ki so takisto posneti iz zagorskega življenja, slikati vse z najbolj črnimi barvami, dočim pri Ujeviću o bedi ni govora; Marušić je vzel za podstavo pač najrevnejše kraje v Zagorju, posebno okoli Drniša. (Glej Glasb. Matice Hrv. šte. 3. in 4., stran 30.)

Ujevićeve slike so nekake pripovedne idile; opazujemo v njih tiste male dogodke, ki jih pač donáša selsko šivljenje. Vse je navadno, pota ne peljejo niti v višino niti v globino. Včasih se zgodi kaka senzacija — n. pr. strela ubije cerkovnika med zvonjenjem toči — a tudi kaj takega se odpravi s kmetsko ravnodušnostjo. — Kaj znamenitega torej te slike niso, vendar so „nekaj branja vredne“. Pisane so pač v književnem jeziku; le posameznih izrazov je mnogo lokalnih, ki so pa pojasnjeni pod črto.

Dr. Jos. Tomišek.

Profesor dr. Fran Barac: O moderni katoliški apologetici. Habilitaciona studija. Odobrio bogoslovni fakultet kr. vseučilišta Franje Josipa I. U Zagrebu 31. jan. 1907. Požega. Tisk Hrv. tiskare i knjižare D. D. 1907. — Cena 1 K 75 h.

Nové muzikalije „Glasbene Matice“. Letos je že v drugič izdala „Glasbena Matica“ v Ljubljani nove muzikalije, in sicer XXXIV. zvezek zborovnih partitur, obsegajoč „14 moških in mešanih zborov, uredil Matej Hubad“. Vsebina, ki je na 44 straneh velike četvorke, obsega: šte. 1. Stjevan St. Mokranjac: Kozar, mešan zbor; šte. 2. dr. Gustav Ipavec: Naše gore, mešan zbor z baritonskim samospévom; šte. 3. Emil Adamič: Deklica in ptič, mešan zbor; šte. 4. Fran Serafin Vilhar: Na Ozlju gradu, moški zbor s sopranskim in baritonskim samospévom; šte. 5. Alojzij Sachs: Idila, moški zbor; šte. 6. Karel Bendl: Svoji k svojim, moški zbor s četverospévom; šte. 7. Vladimir Stahuljak: Zakaj mene ne češ? moški zbor; šte. 8. dr. Ant. Schwab: Vinska, moški zbor; šte. 9. dr. Anton Schwab: Usehli cvet, moški zbor; šte. 10. dr. Anton Schwab: Izgubljeni cvet, moški zbor; šte. 11. dr. Gustav Ipavec: Brodar, moški zbor; šte. 12. dr. Gustav Ipavec: Planinec, moški zbor; šte. 13. Stanko Premrl: Slovenska zgodovina, moški zbor s četverospévom; šte. 14. Ivan pl. Zajc: Dijaška, moški zbor. — Cena 6 K, za člane „Glasbene Matice“ 4 K.